

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2023 r.
sprawy **R.G.** (uprzednio K.),
skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
i art. 31 § 2 k.k. i innych,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie,
z dnia 9 lutego 2023 r., sygn. akt IV Ka 1643/21,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Wieliczce,
z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 695/20,

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego R.G. kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M.Ł. z Kancelarii Adwokackiej w W. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa zł 80/100), w tym 23 % VAT, z tytułu wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wieliczce wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 695/20, uznał oskarżonego R.G. za winnego tego, że:

„w okresie od bliżej nieustalonego dnia miesiąca [...] do dnia [...] w T., woj. [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru i z wykorzystaniem takiej samej sposobności prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą F. z siedzibą w T. i będąc z tego tytułu uprawnianym do wystawiania dokumentów w postaci faktury VAT, wystawił nierzetelne faktury VAT na łączną kwotę 833.100 zł, potwierdzając w nich nieprawdę co do zaistnienia okoliczności mających znaczenie prawne, a to zdarzeń gospodarczych w postaci wykonania robót budowlanych na rzecz M.Z., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą M. z siedzibą w B., których w rzeczywistości nie wykonywał, a następnie przekazał te faktury M.Z. w zamiarze, aby zaniżyła ona podstawę opodatkowania, powodującą narażenie przez to na uszczuplenie należności publicznoprawnej w podatku od osób fizycznych na łączną kwotę 236.750 zł oraz podatku od towarów i usług na łączną kwotę 183.502 zł, a to faktur: [...] z dnia [...] na kwotę 51.200 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 50.900 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 55.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 55.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 63.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 63.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 56.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 67.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 35.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 66.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 35.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 62.000 zł, [...] z dnia [...] na kwotę 39.000 zł, [...] z dnia [...] roku na kwotę 36.000 zł oraz [...] z dnia [...] na kwotę 59.000 zł, przyjmując jednocześnie, że czynu tego dopuścił się mając w znacznym stopniu ograniczoną zdolność rozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem”,

tj. przestępstwa z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 3 § 1 k.k. przyjmując, że zostało ono popełnione w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a zarazem przestępstwa skarbowego z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 11 § 2 k.k.s. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s. popełnione w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru. Za przestępstwo z art. 271 § 3 k.k. Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu

karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a za przestępstwo skarbowe karę 150 stawek dziennych grzywny przy przyjęciu, że jedna stawka dzienna grzywny jest równoważna kwocie 80 zł, i na mocy art. 8 § 2 i 3 k.k.s. orzekł, że wykonaniu podlegają obydwie kary, tj. kara wymierzona za przestępstwo i kara wymierzona za przestępstwo skarbowe.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego i obrońcy oskarżonego, w których zarzucono wyrokowi Sądu I instancji błąd w ustaleniach faktycznych, obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k., art. 170 § 1a k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. oraz obrazę prawa materialnego, tj. art. 271 § 3 k.k., art. 62 k.k.s. i art. 56 k.k.s., Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 9 lutego 2023 r, sygn. IV Ka 1643/21, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, zaskarżając go w całości, zarzucając:

„rażące naruszenie przepisów prawa, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a to naruszenie norm:

- z art. 433 §2 k.p.k. poprzez niedostateczne odniesienie się w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, do zarzutu apelacji naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji;
- z art. 424 §1 k.p.k. poprzez brak dostatecznego wyjaśnienia w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, czy Sąd II instancji uznał za wiarygodne wyjaśnienia skazanego, czy też nie (i na jakiej podstawie)”.

Jednocześnie skarżący wniósł o „rozważenie kwestii zaistnienia w przedmiotowej sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a to określonej w art. 439 §1 pkt 2 k.p.k., nienależytej obsady sądu orzekającego” oraz o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w Tarnowie wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, jako oczywiście bezzasadna, podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należało rozważyć podniesioną w kasacji kwestię zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytej obsady Sądu odwoławczego. Skarżący nie wskazał jednak sędziego, którego udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia miał wpłynąć na nienależytą obsadę Sądu odwoławczego. Co więcej, obrońca nie podał jakichkolwiek okoliczności dowodzących braku bezstronności lub niezawisłości Sądu odwoławczego. Z urzędu należy stwierdzić, że nienależyta obsada sądu mogła wynikać z uczestniczenia w wydaniu wyroku przez sędzię X.Y. która objęła urząd sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie w procedurze z udziałem wadliwie obsadzonej Krajowej Rady Sądownictwa (w 2022 r.). Zgodnie z uchwałą połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20, dla przyjęcia istnienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. konieczne jest wskazanie i wykazanie okoliczności, które w konkretnej sprawie przesądziły, że sędzia sądu powszechnego powołany przez wadliwie obsadzoną Krajową Radę Sądownictwa nie spełnia standardu sądu bezstronnego. Dla wykazania zaistnienia w konkretnej sprawie stanu określanego mianem „nienależytej obsady sądu” nie wystarczy powołać się na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest bowiem uzasadnienie *in concreto*, że sędzia sądu powszechnego nie gwarantował chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości (zob. uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22; zob. również np. postanowienia SN: z dnia 24 sierpnia 2022 r., sygn. akt III KK 216/22; z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt I KK 9/23). Chodzi zatem o szczególne okoliczności uzasadniające w konkretnym przypadku odnoszonym do danego sędziego przypuszczenie, że gwarancje niezawisłości zostały w istotny sposób osłabione. Skarżący zobowiązany był zatem do wykazania, że doszło w konkretnym przypadku do przełamania domniemania bezstronności i niezawisłości (zob. postanowienie SN z dnia 1 lipca 2022 r., sygn. akt III KK 207/22). Skoro zaś nie dopełnił on tego obowiązku, to zarzut nienależytej obsady Sądu odwoławczego wypada uznać za oczywiście bezzasadny.

Przechodząc do oceny pozostałych zarzutów należy przypomnieć, że o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (zob. np. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2023 r., sygn. akt V KK 615/21). W niniejszej sprawie skarżący naruszenia tego przepisu upatruje w niedostatecznym odniesieniu się Sądu odwoławczego do apelacyjnego zarzutu dowolnej oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji. Obrońca w uzasadnieniu kasacji uznał, że Sąd odwoławczy odniósł się do tej kwestii ogólnikowo, nie rozważając tego, czy materiał dowodowy w sprawie był kompletny.

Należy jednak stwierdzić, że Sąd odwoławczy rozpoznał zarzut obrazy art. 7 k.p.k. i uzasadnił jego bezzasadność (s. 8-12). Warto przy tym dodać, że dokonał analizy tego zarzutu w sposób bardzo szczegółowy, choć nie był do tego zobowiązany ze względu na lakoniczność argumentów apelacji oraz z racji tego, że orzeczenie Sądu I instancji zostało utrzymane w mocy (zob. np. wyrok SN z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt IV KK 60/20). Całkowicie rozmija się z rzeczywistością twierdzenie skarżącego, jakoby Sąd odwoławczy jedynie ogólnikowo stwierdził, że podziela ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji. Przeciwnie: to Sąd odwoławczy wykazał, że ogólnikowe były twierdzenia apelacji, jak choćby w przedmiocie oceny zeznań świadków. Sąd Okręgowy w Krakowie wnikliwie wyjaśnił, z jakiego powodu wyjaśnienia skazanego nie znajdują się w sprzeczności z innymi dowodami, odniósł się do zgodności opinii biegłego z wyjaśnieniami skazanego. Sąd podkreślił również, że sama tylko możliwość sformułowania innego przebiegu zdarzeń nie uzasadnia przyjęcia, że doszło do naruszenia art. 7 k.p.k., a przekonanie stron w tym zakresie nie ma znaczenia. Nie można zatem zasadnie przyjmować naruszenia w tym przypadku art. 433 § 2 k.p.k.

Za całkowicie bezzasadny należy ponadto uznać zarzut naruszenia przez Sąd odwoławczy treści art. 424 § 1 k.p.k. Obraza art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez sąd odwoławczy wchodzi w rachubę tylko wtedy, kiedy ten sąd zmieni wyrok sądu pierwszej instancji w sposób powodujący konieczność uzasadnienia tej zmiany w sposób wskazany art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., tj. wyda wyrok mający cechę orzeczenia pierwszoinstancyjnego (zob. np. postanowienie SN z dnia 3 marca 2022 r., sygn. akt V KK 379/21). Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd odwoławczy utrzymał w

mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji. Oznacza to, że wymogi określone w at. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. nie mogły go dotyczyć, a tym samym nie mogło dojść do naruszenia normy z niego wynikającej. Na marginesie należy jedynie wspomnieć, że tożsamej treści zarzut (dotyczący oceny wiarygodności wyjaśnień skazanego) skarżący wiązał z naruszeniem at. 433 § 2 k.p.k., a jego bezzasadność wykazano wyżej.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak na wstępie.

[MD]

[ał]